

Conclave 'Habemus papam'

EUFÒRIA DESFERMADA

Desenes de milers de persones es van concentrar a la plaça de Sant Pere, tot i la pluja. L'eufòria es va desfermar en veure la fumata blanca. EFE

Anàlisi

BORJA VILALLONGA
BARCELONA

L'elecció de Jorge Mario Bergoglio a la càtedra de Sant Pere s'ha d'entendre en l'estret lligam que hi ha hagut entre el conclave del 2005 i el del 2013. Bergoglio ja va ser un dels candidats que la facció progressista del col·legi cardenalici va oposar a la figura de Joseph Ratzinger. Malgrat que la majoria de cardenals del present conclave havien estat designats per Benet XVI, la facció progressista ha tornat a apostar per l'arquebisbe de Buenos Aires. I aquesta vegada ha guanyat. En realitat, es pot considerar que l'elecció de Bergoglio és l'elecció de l'antítesi de Ratzinger.

El nou papa, Francesc I, ha sorprès tots els analistes i vaticanistes. I ha trencat tots els esquemes imaginables: és d'edat avançada, és sud-americà i és jesuïta.

L'edat i l'origen no han pesat tant

És possible que en l'anàlisi de les últimes setmanes s'hagi pensat que l'edat o l'origen serien factors decisius en l'elecció del nou papa. Però no ha estat així. L'eix ideològic i de faccions s'ha acabat imposant per damunt de qualsevol altre interès o tret característic.

La diòcesi que fins ara havia dirigit Francesc I, la de Buenos Aires, ha presenciat importants tensions tant polítiques com doctrinals en el si de l'Església. Com a exemple, la catedral metropolitana va ser ocupada momentàniament per

manifestants el dia abans de l'elecció de Bergoglio. I és que la polèmica tant interna com externa de la direcció de l'Església diocesana de Buenos Aires ha estat la marca del govern de Bergoglio, amb l'afegit de les tensions entre els fidels i el clergat de les diferents tendències eclesials existents.

Un estil diferent

L'herència que rep el papa Francesc porta una profunda marca del seu predecessor. L'estil de Bergoglio s'allunya de l'empremta que deixa Benet XVI. Un detall aparentment insignificant ja ens ofereix algunes pistes de quines seran els primers passos del nou papa. En la seva sortida al balcó de la basílica de Sant Pere, es va poder observar ahir un sempre discret Guido Marini, cerimonier papal, sostinent l'estola que tradicionalment porta el sant pare sobre el seu hàbit coral. En efecte, Francesc I va sortir ahir al balcó sense l'hàbit coral i amb el mestre de cerimònies de Benet XVI mostrant cara d'abatut. Tot un senyal.

A partir d'ara es viurà una històrica desbandada de ratzingerians

L'antítesi de Benet XVI

La facció progressista ha tornat a apostar per l'arquebisbe de Buenos Aires i aquest cop ha guanyat

Factors
L'eix ideològic i de faccions s'ha acabat imposant per damunt de l'edat o l'origen

Previsió
A partir d'ara es viurà una desbandada de ratzingerians de la cúria

de la cúria vaticana, semblant a la que es va viure sota Joan XXIII dels fidels de Pius XII. Així, l'abatiment de Guido Marini contrastava amb el llarg somriure del cardenal Tarcisio Bertone. El pacte entre cardenals progressistes i moderats s'ha consumat. Però és que, a més, el somriure de Tarcisio Bertone pot amagar alguna cosa més. És ben sabut que un dels grans reptes que té l'Església catòlica és la reforma de la cúria vaticana. Francesc I no és un home que provingui de la cúria, però mai ha destacat pel seu desig o voluntat de reformar-la, com altres cardenals-arquebisbes residencials han fet al llarg dels últims temps.

Consolidar fidelitats

En les pròximes setmanes o mesos caldrà estar molt atents als moviments de les diferents peces curials i als nous nomenaments. En aquest sentit, es podrà comprovar no solament les fidelitats de Francesc I amb la facció progressista, sinó també l'efecte i poder dels anomenats *corbs* vaticans, d'una banda, i dels ratzingerians, de l'altra. L'altre gran repte que haurà d'en-

carar Francesc I serà el dels escàndols de la pederàstia. Benet XVI va posar les bases de tot un protocol davant els diversos casos que han anat sorgint al llarg del seu pontificat i va optar per procedir a dràstiques depuracions curials i d'altíssims prelats, com ha estat el cas del cardenal O'Brien. En realitat, és previsible que Bergoglio, pel seu caràcter més aviat social, incideixi en gran manera en el projecte de la nova evangelització.

Francesc I no serà un nou Joan Pau II, però buscarà la pastoral de les masses. Així, la seva relativa proximitat al moviment eclesial de *Comunione e Liberazione* li és un valuós suport de base, com ho van ser l'Opus Dei i el Camino Neocatecumenal per a Joan Pau II.

Una cara amable

Francesc I serà una cara amable de l'Església catòlica. Malgrat els seus intents per ser un papa pròxim, Benet XVI no va aconseguir captivar. En la seva benedicció *urbi et orbi*, Francesc I ja ha presentat el que serà el seu estil característic durant el pontificat. El cor doctrinal del catolicisme no es canviarà. Es debatran, certament, alguns signes externs com per exemple la litúrgia i el cerimonial, a més d'algun aspecte impopular del dret canònic.

En aquest sentit, és possible que durant el pontificat de Francesc I s'obri amb una certa intensitat el debat sobre el celibat sacerdotal. Caldrà, això sí, comprovar la força de la facció progressista, la fidelitat dels aliats moderats i la capacitat de resistència de les faccions conservadora i tradicionalista. ■